

Ruta literària d'un home de puny alçat

Enguany l'alumna de 2n de Batxillerat de l'Institut Dertosa, Anna Tomàs, ha realitzat un treball de recerca sobre la figura de Manuel Pérez Bonfill (Tortosa 1926-2018), tutoritzada per en Josep Pinyol, professor del Departament de Llengua i Literatura Catalanes. L'any 2009, com a fruit d'un altre treball d'investigació d'aquestes característiques, la llavors alumna Agnès Peguerols va ser l'autora del primer apunt biogràfic sobre el nostre professor de sempre. Va veure la llum en el marc del conjunt de publicacions de la Fira Literària Joan Cid i Mulet, que va donar pas a tot un seguit de monografies sobre autors de les comarques centrals dels Països Catalans i revistes històriques nostrades com: *Gerard Vergés* d'Enric Blanco, *Zoraida Burgos* de Laura Navarro, *La Zuda* de Sandra Sabaté, i *GEMINIS* de Verònica Hernández. Quant a pròpiament de l'il·lustre professor, va tenir continuació amb la publicada per Onada Edicions a càrrec del periodista intel·lectual Xavier García.

La novetat del treball d'enguany rau en el fet que s'ha donat forma a una Ruta literària, que s'ha pogut portar a terme físicament. Primerament, a redós de Sant Jordi amb alumnes de literatura catalana de 1r de Batxillerat i, posteriorment, en el marc de la celebració del 3r aniversari del seu traspàs el passat 21 de juny.

La ruta ha estat articulada en quatre vessants que retraten perfectament un dels grans intel·lectuals que ha donat la terra de l'Ebre. S'endega a la plaça Gerard Vergés, prop de l'antiga portalada de l'institut de Batxillerat de Tortosa, on s'enraona sobre el seu paper com a docent en una triple: professor de llengua i literatura castellanes durant més de 40 anys, històric mestre dels cursos de reciclatge de català al postfranquisme (conjuntament amb Toni Nolla, Manel Ollé i l'enyorat Joan Beltran), i instigador de vocacions artístiques i literàries, faceta crucial de la seua carrera professional. Ell va ser un home de drama, el teatre

és vida, un entusiasta difusor d'un dels gèneres més universals que, com diu Manel Ollé, va treballar per instaurar una mena de teatre nacional català a Tortosa.

El segon punt traçat és a la plaça dels Dolors, davant de la biblioteca Marcel·lí Domingo, indret on s'analitza el seu paper com a escriptor i poeta. Va ser un narrador excels,

“La ruta ha estat articulada en quatre vessants que retraten perfectament un dels grans intel·lectuals que ha donat la terra de l'Ebre”

autor d'una obra no prolífica però de molt de pes. El primer recull de l'autor, *Amb algunes branques d'olivera*, es va publicar el 1991, promogut pel claustre de professors de l'institut de Tortosa, amb motiu de la seua jubilació de la docència. Dels dos darrers he tingut el plaer de tirar-los endavant personal-

ment: La Fira de sempre, el 2015, sota el mecenatge de l'AMPA del centre i l'impuls del seu president Ricardo Gascon, i *Hemingway, prosas*, que recull la seua obra premiada en la llengua de Castella, que es trobava escampada per revistes literàries dels anys 1960 i 1970 d'arreu de l'Estat.

La següent aturada es fa al carrer de Mercaders, just davant de l'antiga acadèmia de dansa de la seua esposa, Anna Maria Bel. Allí té lloc un homenatge a l'home, al pare i a l'espòs, per mitjà d'una mescla de totes les arts. Manolo era un savi enciclopèdic que enllaçava tots els camps del pensament, des de la música a la pintura, passant per tota mena d'activitats creatives.

Finalment, al carrer de Hemingway s'homenatja el seu paper com a idealista polític, just davant dels refugis antiaeris més grans de la ciutat. Mai no va tindre una implicació política professional, sinó una implicació total en la lluita contra el franquisme. Va ser un home de puny esquerre alçat, comu-

Emigdi Subirats
escriptor

nista de cap a peus fins al darrer alè. Va rebutjar completament el model de partits instaurat per l'anomenada transició, se'n va apartar totalment i en va ser molt crític. Una de les seues frases cèlebres era: els mediocres s'han apoderat de la funció pública, i la seua mediocritat ens empobreix a nosaltres però enriqueix les seues butxaques.

Com a xiquet de la guerra i fill del seu temps, va ser professor de la parla i les lletres castellanes, però la seua gran passió era la llengua i la literatura catalanes, fet del qual feia cinc cèntims tants cops com era de menester. Esperem que aquest nou retrat literari tingui continuïtat.